

Minister of Health Department

פרוטוקול וועדת משנה ביטוחים – 20/1/14

נוכחים: ניר קידר, ניר בריל, עו"ד לאה ופנר, עו"ד עדי ניב-יגודה, שרונה פלדמן, מיטל גראם, דר' שלומי פריזט, אורי שומרת, רויטל טופר, דר' טוביה חורב, דורון קמפלר, מור סגל.

דר' שלומי פריזט: למה רוצים שתהיה בחירת מנתח!

דובר\ת: לאזרח יש רצון לבחור, ואם לא ניתן לו, הוא יבחר בשחור. ברור שזה לא יעיל כלכלית.

דובר\ת: תחת מערכת ציבורית, קשיחה ניהולית, מחסור בתקציבים, מול מערכת פרטית, ברור שאנשים יצרכו יותר.

דובר\ת: בי״ח פרטי גורם לציבורי להתייעל, וזה יכול להתרחש גם בלי בחירת מנתח.

דובר\ת: אני מציע שבשב"ן יהיה כל מה שלא חיוני, ובחירת מנתח/ייעוץ זה לא חיוני. תרופות לא מצילות חיים ומאריכות חיים - לא בשב"ן, הרחבת התוויות זה כן, למשל הרחבה של שירותים שבסל כן. טיפולי שיניים! סביר שכן. לסיכום, כמו הקיים אך להרחיב את ההגבלות על סעיף הניתוחים והייעוצים, רק הסדר ולא החזר והעלאת ההשתתפות העצמית.

דובר\ת:בשב״ן – המינימום הנדרש, כך שלא יגרום לפרט לעבור לביטוח הפרטי.

דובר\ת: להגדיר פוליסה על ידי המדינה/על ידי קופות החולים, כלומר הזוכה במכרז יספק את השירות במתכונת זו על ידי כל הקופות, וזה יפתור את כפל הביטוח.

דובר\ת: להגדיר רובד נפרד בשביין לבחירת מנתח וייעוץ, וכנייל בחברות הביטוח תוך פיקוח ותחרות.

דר' שלומי פריזט: צריך פוליסה אחידה, ברת השוואה גם בין השב"נים כדי שניתן יהיה לדעת מי היקר יותר על אותה תכולה (ברור שמגוון הרופאים והייעוצים לא יהיה זהה בין הקופות), וברור שהיא לא תהיה אחידה באופן אבסולוטי. התחרות תהיה על השירות. אני מוטרד מהעמלות של הסוכנים, זה צריך להיות תוצאה של מחיר הפוליסה.

דובר\ת: אחידה זה לא מספיק. ה – bundle והחבילה יאפשרו "בריחה" מהאחידה. יש דרכים רבות לסייע למבוטח בקבלת ההחלטה, זה יחייב שליטה על הכיסויים ועל התעריפים וכו".

דובר\ת:פוליסה אחידה – יתרונה בהבנה של הפרט אבל זה על חשבון התחרות. יש ערך לשונות בפוליסה, פוליסה אחידה שמכסה מעל 80% באוכלוסייה, אז מה הטעם במוצרים מקבילים?

דובר\ת: אין הגיון בפוליסה אחידה, הציבור מבין ואם הוא לא מבין צריך לעזור לו. כיום מבלבלים אותו והוא לא יכול להבין. הפתרון זה לאפשר לו להבין – בניתוחים צריך שתהיה תחרות. באחידה חשוב שתהיה אחידות בכיסוי.

Minister of Health Department

יש לא מעט מקרים שרופא ומקצוע הולכים ביחד. אפשר לחשוב שהפוליסה לא תכלול מקצועות מסוימים, למשל נוירוכירורגיה. יש לא מעט תחומים שמספר המומחים בהם מאוד מצומצם וזה מחייב מחשבה. אני חושבת

שפוליסה אחידה על הכל לא תתאים לכל אחד, כל אחד ומה שמעניין אותו. יש קושי עצום בפוליסה אחידה לכל עם ישראל. לכל אחד רצון והעדפות משלו.

דר' שלומי פריזט: אנחנו דנים במצב תיאורטי, מה ראוי/צריך שיהיה בשב"ן, ויש לנו הרגשה שכל שירות נוסף שמוצע על ידי השב"ן, כיוון שהוא מחובר לסל הבסיס של השב"ן, יש הרגשה שאין מספיק לחץ תחרותי בין חברות הביטוח והקופות. לכן האם נכון שיהיה רובד בסיס או נכון לכל הקופות מבחינת התכולה, ולאו דווקא מבחינת הפרמיה.

דובר\ת: הסיבה היא יכולת להשוות ושקיפות!

דר׳ שלומי פריזט: שליטה על מגוון השירותים שנכנס לפרמיה.

דובר\ת: מה הקשר לשליטה! היא בכל מקרה... אני רוצה להבין איך זה פותר.

דובר\ת: אני רוצה להבין.

דר׳ שלומי פריזט: שליטה על מגוון השירותים היא בזה שיש רובד בסיסי שאו שהוא זז בכולם או לא, ולא דיפרנציאלית בין הקופות.

דובר∖ת: שליטה, שקיפות, השפעה.

דובר\ת: שליטה קיימת גם היום.

. אין לך שליטה בתוך השביין.

דובר\ת: בטח שיש, הם לא יכולים לעשות שינויים ללא אישור.

דר' שלומי פריזט: הוא העלה כאפשרות שבמצב של פוליסה אחידה, עיקר התחרות יהיה על השירות. כשקופה תסיט מהסל לשב"ן, השב"ן ישלם את זה מהשקל הראשון.

דובר\ת: למה? זה בגלל האחידות? אתה אומר שזה יעזור לא להסיט מהסל הציבורי לשביין?

דר׳ שלומי פריזט: הפוליסה האחידה תסיט את רוב התחרות מגובה הפרמיה לאיכות השירות. בואי נניח שאיכות השירות תיקח כינור שני, ותהיה אפשרות להשוות את מחירי השב״נים בין הקופות, אז הנחה מספר אחתתהיה שרוב התחרות תהיה על המחיר. אי אפשר להגיד שיש לי קופה קטנה והיא לא יעילה.

דובר∖ת: אין לה יתרון לגודל, ואוטומטית המחיר שלה יהיה...

Minister of Health Department

דר׳ שלומי פריזט: תיכף נטפל בקטנות. הנחת המוצא שעיקר התחרות תהיה על המחיר, ומי שיהיה גבוה במחיר חייב יהיה להניח שהוא יאבד לקוחות. לכן הסטה של הקופה מהסל לשב״ן בניתוח לצורך העניין, תגרום להעלאת

הפרמיה. אם היה מנותח בסל, השביין לא היה משלם מהשקל הראשון, ואם כן בשביין אז מהשקל הראשון.

הפרמיה תעלה בגין הסטה מהסל הבסיסי, ולכן הוא אומר שבסט ההנחות שאני מניח שעיקר התחרות הוא על המחיר ומי שיהיה יותר גבוה יאבד לקוחות משמעותית, זה יוצר תמריץ שלילי לקופה להסיט לשב״ן.

דובר\ת: כרגע משרד הבריאות שולט בפרמיה, ואם קופה X השב"ן שלה הפסדי והיא רוצה להעלות את הפרמיה, היא יכולה להגיד את לא מעלה את הפרמיה אלא מפחיתה שירותים.

דובר\ת: זו הבעיה בדיוק בפוליסה אחידה.

דובר∖ת: אני עוד לא שם, לפני זה. שתי הנחות אמרת שיש לי איתן בעיה – 1. אתה מניח שהוא יאבד לקוחות. זה רק יקרה כשהפרמיה תעלה מאוד כי אין חלופה.

דר׳ שלומי פריזט: אני מסכים.

דובר\ת: זה גם עניין של פסיכולוגיה.

דובר\ת: הוא מאבד את הסל הבסיסי ואת הרופא שלו.

דובר\ת: התחרות הייתה נכונה אם הייתה לו אופציה. הוא לא מתחרה מול מכבי, אלא מול אפס. המבוטח עושה חשבון אם הוא רוצה שב"ן, פרטי או כלום, ואין לו השוואה בגלל מכבי. כל עוד הוא נשאר בגלל הסל הבסיסי זה לא מעניין אותו חוץ מלצעוק שזה לא בסדר. 2. ההנחה שהוא לא יסיט, וזה יותר מפריע לי, זה שלא יסיט לשב"ן כי עליית הפרמיה היא בהנחה אחת, אז ההוצאה בשב"ן תהיה גבוהה יותר מאשר הסל הציבורי. הרווחיות בשב"ן תרד וזה יהיה עדיין יותר רווחי מאשר בציבורי.

דובר∖ת: צריך לזכור על מה הקופות מתחרות היום. אני רואה את אדיר מילר עם מכבי שלי.

דובר\ת: עצרנו את הפרסום הזה. יש פרסום של מאוחדת של צביקה הדר, של קידום בריאות...

דר' שלומי פריזט: אנחנו איתך.

דובר\ת: הן יוצאות מנקודת הנחה שתבוא אליהם בגלל השב״ן.

דובר\ת: התכוונו שהניתוחים יהיו ברובד נפרד, ואז יש לך אפשרות לחפש את זה במקום אחר.

דר׳ שלומי פריזט: זה פחות קריטי.

Minister of Health Department

דובר\ת: להיפך, זה מאוד קריטי מבחינת ההסטה.קודם כל אם יש בעיה של שקיפות השוואתיות, יש דרכים לפתור אותה. אנחנו מעלים אתר לאוויר במרץ שנקרא "קול הבריאות". יש שם אפשרות לעשות טבלה השוואתית בין כל השב"נים בכל הפרמטרים שתבחר כך שיהיה ברור. מי שאין לו אינטרנט יוכל להתקשר למוקד "קול הבריאות"

ולקבל תדפיס של שירות מסוים, מה מגיע לך בביטוח המשלים ובסל. במקרה יש לי עובדת שהיא מנהלת

הפרויקט, הגיעה עם אמבולנס למיון, יום למחרת ביקשה החזר ואמרו שלא מגיע לך. היא ביקשה שיפקססו לה מהמוקד וקיבלה החזר. קודם כל זה כדי לדעת מה מגיע לך בסל, ואז לעשותהשוואה ולעשות החלטהמושכלת.

דובר\ת:ואז אפשר גם להביא את זה לחברת הביטוח ולעשות השוואה מה מגיע לי.

דובר\ת: השוואתיות צריך לפתור בצורה ישרה, צריך לחשוף את המידע בצורה כמה שיותר ברורה ונוחה לציבור.

דובר\ת: את מניחה שהאזרח יכול להשוות בין מוצרים שונים.

דובר\ת: כן, זה פשוט וקל ואוכל להראות לכם דוגמא.

דובר\ת: כמה שירותים יש בשב"ן ברובד?

דובר\ת: הוא יוכל לבחור את הפרמטרים בהם הוא משווה. אתה יכול לבחור פרמטרים ויצרו לך טבלת השוואה.

דובר\ת: כמה שירותים יש בשביין?

דובר\ת: עשרות.

דובר\ת: נגיד שיש לך עכשיו ביטוח ואת מקבלת 200 אלף דולר או 400 אלף דולר על ניתוח בחו״ל − אתלאיודעת כמה זה עולה בחו״ל, ואז את לא יודעת אם זה X או X פלוס שתיים.

דובר\ת: אני מדברת על שירותים לילד למשל...

דר׳ שלומי פריזט: היא אומרת שיש אפשרויות אחרות וצריך לתת לצרכן לחיות בעולם סופר רב ממדי, והוא ידע להשוות את המוצרים האלה. בסדר, אמרה.

דובר\ת: האחידות לא יוצרת שקיפות אלאתיצור בלבול, זה לא אומר שהוא יבין יותר.

דובר\ת:בחלק מהקופות לפחות בבחירת מנתח זה תלוי במי מנתח. אם עכשיו אתם משנים, ויש משמעות לזה שהמחיר הוא בהתאם למנתח, אם אתה רוצה מנתח יקר תשלם השתתפות עצמית בהתאם, ואם מישהו מקו שני, תשלם פחות. לא חושפים את מחירי המנתחים. להיפך, אנחנו רוצים כמה שיותר הסדר. אני מדברת על השתתפות עצמית שונה בהסדר לפי מנתח.

דובר\ת: ברור שתיקח את היקר. זה כסף קטן כשמישהו מנתח אותך.

Minister of Health Department

דובר\ת: ממש לא, לפעמים זה יכול להיות הפרש של 1,000 ש״ח. זה יגרום לזה שקופות חולים שיש להן פחות יתרון לגודל כמו לאומית ומאוחדת גם ככה מאבדות מבוטחים, וזה כבר קורה. אני חושבת שזו תהיה בעיה ואני אגרום להן לקרוס. יש להן פחות יכולת לנהל מו״מ עם אותם ספקים, ואז אני הורגת את התחרות ואת הקופות הקטנות. אנחנו מדברים על זה בוועדת קפיטציה. לקחת אתהבעיה הזאת בסל ולהרחיב אותהלמשלימים...

דר' שלומי פריזט: הבעיה קיימת כל הזמן, עדיין כוח המיקוח שלהם דפוק, רק מסתירים אותו. זה משפר את כוח המיקוח שלה?

דובר\ת: לא, אבל זה נותן להם אפשרות לתת שירות שקופות אחרות לא נותנות, אפשרות להתחרות על מה שקופות אחרות לא הכניסו. אם קופה נכנסת ראשונה לשירות נצרך היא מקבלת מחיר טוב יותר. מחירי רכש טובים יותר של קופה קטנה לעומת כללית כי יש לה גמישות, כי מדובר בקבוצת אוכלוסיות קטנה. יש בתי"ח שנותנים הנחות יותר גדולות לקופות הקטנות בגלל השונות במבנה שלהן,בגלל השירות וההתקשרויות שהן נותנות. זה משתנה.

דר׳ שלומי פריזט: לא אותו שירות. הם צריכים לתת תכולת ביטוח.

דובר\ת: ברגע שאתה אומר 10 מנתחים שעושים ניתוח ספציפי בתת ההתמחות הזאת, ברור שהיתרון לגודל הוא יותר מגוון במקום שבו מגוון הספקים מצומצם. אנחנו מונעים מעצמנו את האפשרות לתמרן את הסטת השירותים. אני רוצה לומר טענה נוספת – כשלקופה יש גרעון היום, לנו יש את היכולת, כמו שנעשה עם מכבי מגן זהבלפני שנתיים, יכולנו מעבר להעלאת הפרמיה להסיר שירותים, להעלות השתתפויות עצמיות כי ראינו ששם הפריצה התקציבית, כמו ב -IVF. הם הכניסו התייעלויות מעצמם, כמו ייעוצים. עשינו בקרות, הכנסנו דרכים להתייעלות, כל מיני מכרזים בהסדר ולא בהחזר. היכולת שלי לעשות תכנית להתמודדות עם גרעון הרבהיותר קטנה כשזה הולך רק לגבי המחיר. למה אני אומרת שאנחנו עושים את הפעולה ההפוכה? אם תהיה תכנית שב"ן טובה, אין להם בכלל לשיטתך אינטרס להוריד פרמיות נכון?

דר׳ שלומי פריזט: אין לחץ גדול על זה.

דובר\ת: אבל מבחינתם מה אכפת להם שהם מסיטים במסגרת התקציב מהסל לשב״ן? היום יש תמריץ לייצר עודף כדי להגיד שהם הכי טובים כי יש תחרות. אני אומרת שתשאירו בפרמיה הזאת או שתורידו פרמיה.

דובר\ת:זה כי תמיד מכניסים שירותים לא קשורים.

דובר∖ת: אני רוצה להבין – כיוון שעם כל הכבוד הפרמיה יחסית נמוכה בכולם, את לא חושבתשהתמריץ הראשוני הוא להוסיף עוד שירותים אפילו אם לא צריך יותר, מאשר להוריד פרמיה?

דובר\ת: אנחנו לא נותנים.

Minister of Health Department

דובר/ת: אני יכולה להבין שאם הפרמיה היא 300 שייח ובגלל זה אנשים לא הולכים לשם... אנשים יבואו אם זה בין 20-50 שייח.

דובר\ת: בכסף הזה אני אתן שירות אחר שהוא הרבה יותר טוב. בדרך כלל הקופות עושות סקרים מה המבוטחים שלהם רוצים, וזה יותר טוב מהפחתת הפרמיה ב - 10 או 20 אגורות.

דובר\ת: לקופות אין ואני לא רוצה מצב שיהיה להן תמריץ להוריד פרמיה, אני לא רואה מצב כזה.

דובר\ת: ברגע ששירותים נכנסים לסל הופחתו פרמיות. יש לי רשימה, תיכנסו אליה. אפשר להיכנס לדו״ח שב״ן שלנו, שירותים שנכנסו לסל והיו משמעותיים בוודאי שהפחתנו פרמיות. אם בסוף יוצא שאני צריכה להוריד 3 אגורות לכל מבוטח, אני לא אכריח את הקופה לעשות את זה. המקום היחיד שזה הגיע לשקלים, יכולתי להגיד בואו תכניסו שירות והיו כאלה שהציעו את זה במקרה של רפואת שיניים. יש מצבים שכן ויש מצבים שלא. ככל שהאפשרות להפחית היא גבוהה יותר, לקופות יש אינטרס כי זה עושה להם רעש, ייהנה הפחתנו לכם פרמיהיי. היו קופות שכן הפחיתו וזה היה אחד מהתנאים שלנו.

דר׳ שלומי פריזט: אם זה אחד מהתנאים שלכם, זה אומר שכפיתם אתזה.

דובר\ת: חלק מהן נתנו להם כסף, וברגע שזה הופחת - הורדנו. ברגע שזה הגיע לחצי שקל הם ביקשו להוסיף שירות, אנחנו אמרנו אל תוסיפו - תפחיתו פרמיה.

דר׳ שלומי פריזט: תבדילי בין יוזמת הקופה ליוזמה של ביטוח בריאות.

דובר\ת: עזבנו את הנושא של פוליסה אחידה? כדי לפתור בעיה של שקיפות לא צריך לקחת לקיצון. זה כלי אחד מתוך מגוון וגם עליו יש ספקטרום. אני קובע סטנדרטים בתוך עולם ביטוחים. אתה כולל מסמרות בהקשר הזה, קווי הנחייה. אתה לא חייב ללכת ובשביל זה לעשות פוליסה אחידה לכל אורך הדרך, אלא להפוך למשהו מובן יותר למבוטח וקובע מסמרות של תחרות בין המבטחים.

דר' שלומי פריזט: אתה אומר לעשות האחדה של לבני הלגו אבל לא של הבניין שבונים באמצעותם.

דובר∖ת: למשל דיפרנציאציה בהשתתפות העצמית.

דובר\ת: האמירה שצריך ללכת לפוליסה אחידה בגלל מורכבות המוצר נכונה לגבי השביינים וגם לגביהמסחריים.

דר' שלומי פריזט: ברור, דיברנו על גם וגם.

דובר\ת: הדוגמא שאתן זה על מחלות קשות.

"דר' שלומי פריזט: מוסכם שיש בעיה קשה.

Minister of Health Department

דובר\ת: גם בעולם הזה, באותה נשימה ניתן לומר שאני לא רוצה לחייב את כולם שפוליסה של מחלות קשות תענה ל - 20 הגדרות כשכל מחלה היא כזאת או כזאת, אבל כן אוכל לומר שהיא לא יכולה להיקרא ככזאת, אלא שזה צריך לכלול מחלות לפחות כמו אי,בי,גי, והגדרות של מחלות והתקיימות מקרה הביטוח בכל אחת מהמחלות צריכה להיות זהה, והרגולטור צריך לקבוע את ההגדרות ואת כל ההתניות הרפואיות, ולהוסיף על זה הגבלות. כך לא קבעת פוליסה אחידה ונתת להם להתחרות, ומי שרוצה מוסיף מחלות, אבל אין פחות מהמינימום. אבני הלגו קיימות, והם סומכים עליך שלא קנו מוצר שהוא אוויר אלא בדקתאת ההגדרות וזה מוצר שיש בו ממש.

דובר\ת: במחלות קשות באמת בעבר הביטוח הגדיר את ההגדרות. העניין הוא שחברות הביטוח נסמכות על מה שהמבטח כותב, נצמדות להגדרות שלא עודכנו מאז 2003, וכל תביעה בבית משפט היא בעייתית. אין ספק שקביעת הגדרות מסייעת למבוטחים כיוון שיש מישהו שבודק את זה, יודע מה טוב ומביןואתה רק תבחר את המחיר. הצד השני הוא שאם לא מעדכנים את ההגדרות, ושהן היו מינימום שהחברה תמיד יכולה להיטיב עליהן, יש סעיף שחייבים לכתוב את ההבטחות ואף חברה לא עשתה את זה כי היה לה נוח להיצמד למינימום. ההגדרות נשארו לא מעודכנות כי זה חוזה שמבטיח הטבות ותנאים.

דובר\ת: זו לא חובה של הרגולטור אם ההגדרות לא מעודכנות!

. **דובר∖ת:**אתה צודק, אבל עשינו הרבה מאז, יש סיעוד ויש שב״ן

דר' שלומי פריזט: להם יש חיים הרבהיותר קשים.

דובר∖ת: לא נכון, אתן לך דוגמא אחת – הגדרת מקרי הביטוח...

דר' שלומי פריזט: אז טעיתי, זה לא נכון.

דובר\ת: לכן אמרנו דבר כזה – השוק כבר התיישר להגדרות של 2003 ולכן קבענו קריטריונים. אמרנו לחברותשיש להן אחריות לעדכן את ההגדרות אחת לשלוש שנים ובנוסף אנחנו קובעים קווים אדומים, וזו אחריות שלנו לפרסם פרקטיקות פסולות, והחוכמה היא הגדרות לרוחב. אנחנו מסכלים לרוחב ורואים הרבה דברים – למשל הגדרה של התקף לב ושל סרטן ואז אבדוק לרוחב מול כל החברות ואראה מה לא טוב בה, ואפרסם את זה ואאסור את זה, לא כמו המצב היום שכל חברה עושה בזמן שלה, מגישות בנפרד את הפוליסות. יש עם זה הרבה מאוד חסרונות, וחשבנו שהכי נכון יהיה לא להוריד מהן אחריות, והאחריות שלנו היא לעמוד מאחורי ההגדרות אבל לא מאחורי ניסוח הפוליסה.

דובר\ת: זה נראה הגיוני לבדוק לרוחב, למה זה צריך להיות אחיד!

דובר\ת: במחלות קשותזה לא אחיד.

דובר\ת: את רוצה להכתיב לפוליסה אחידה את רשימת הניתוחים או את ההגדרה שלהם?

Minister of Health Department

דובר/ת: בניתוחים המצב הוא שונה כי אין הבדל בכיסוי לניתוח. אנחנו מסתכלים על הפוליסה. מתחיל שיח בעקבות ההוראה על הפיצוי, קיבלנו את כל הפוליסות. יצא שבדקנו לרוחב את כל המוצרים שלהם, וראינו שהתחרות התחילה לא על כיסוי הניתוחים כי 90% מהפוליסות קבועות. ההבדל היחיד הוא תחליף ניתוח בפנים או לא. פתאום מכניסים בניתוחים החזר הוצאות על בדיקות, ואמרו לי שאין הוראה שאוסרת את זה. צריך להתחרות על פוליסה כי ההוצאה של ניתוח לא משתנה, במה אמורלהיות מכוסה בניתוח – שכר מנתח, חדר ניתוח, אשפוז, רופא מרדים וכוי.

דובר∖ת: יש דברים משתנים כמו ציוד מתכלה, אביזרים, כמה סיכות שמים.. יש הרבה.

דובר∖ת:החברות חושבות במה אני מנצח את השיווק, איך אני מבדל את עצמי.

דובר\ת: לכן אמרנו רגע, אני דרך אגב הוספתישאני לא צריכה להתערב איפה שאין כשל, ואז ההשוואה. התחלנו לעשות השוואה שאנחנו עובדים עליה מלא זמן, יש מ - 2009 השוואה בין כיסויים עיקריים אבל היא לא נכונה כי היא לא משווה פוליסות אמיתיות. יש פוליסות עם תוכן שונהולא השווינו פרט-פרט, ואז השווינו פרט-פרט וראינו שאנחנו רק מתרצים את החברות. זה לא כיסוי של ניתוח אלא של נלווים כמו פיצוי בגין הידבקות באיידס בזמן ניתוח. יש הוצאות ייפרופריי ויש יימסביביםיי.נורא קשה להשוות, ואנחנו לאמפרסמים את ההשוואה הזאת כי היא מטעה והיא צריכה לרדת מהאתר.

auדוברauר, יש נקודת מוצא שאומרת שאת בודקת מבחינתך מה נקודת המבט של המבוטח שצריך לקנות את זה, ואז מה מעניין אותו ומה לא זה מאוד חשוב. אני בספק אם מישהוקונה או לא בגלל כמה סיכות יש. האם זו ההסתכלות!

דובר\ת: פוליסה אחידה זה קצת פטרנליסטי. אסתכל על פוליסות ואראה מהההוצאות האמיתיות של ניתוח ואותן אתן. אני לא רוצה להתעסק עם מאה פוליסות.

דובר\ת: יש הבדל בין פוליסה אחידה שזה כן מטריד אותי...

דובר\ת: זו באמת שאלה שאנחנו נדרשים לה − האם לקחת את כל ההוצאות במסגרת ניתוח, ויש אופציה אחרת לקבוע את הכיסוי, ההוצאות והחריגים ותקופת האכשרה באופן אחיד,אני אפרסם מחשבון והחברות יתחרו על המחיר. אין לי בעיה שיתחרו על היימסביביםייבמכירה נפרדת. החוכמה כמובן בחבילה כזאת היא לוודא שלא עושים bundling בלי שירצו שאני אעשה.

דר' שלומי פריזט: כל מה שאת צריכה לעשות זה לא להתנות את מחיר ההידבקות באיידס בקנייה ממני.

דובר∖ת: לא הבנתי מה אחיד.

דר׳ שלומי פריזט: אחידות בפוליסות בשביין– תני לי אופציה.

Minister of Health Department

דובר\ת: אפשר לעשות פוליסת ניתוחים אחידה בשב״ן, על כל הכיסוי. זה שאני קובעת פוליסת ניתוחים, היא מכסה את כולה. אני לא מונעת ממנה, אבל היום התחרות היא על השקל הראשון.

דובר\ת: אני לא הבנתי מה זה אחיד.ההשתתפות העצמית תהיה אחידה?

דובר∖ת: אין השתתפות עצמית בניתוחים.

דובר\ת: אז זה לא מתאים לשביין.

דובר\ת: מה אחיד שם?

דובר\ת: הגדרת מקרה הביטוח − צורך בניתוח או ניתוח שבוצע.

דובר\ת: רשימה סגורה או פתוחה?

דובר\ת: אני מעדיפה סגורה.לא כתבתי אותה, זה השיח שאנחנו עושים עכשיו. פוליסת ניתוחים תכלול שכר מנתח, חדר ניתוח, אשפוז, רופא מרדים, אמבולנס.

דובר\ת: האחידות אצלך היא במרכיבי הפוליסה?

דובר\ת: אני לא קובעת את החריגים.הם יחריגו מה שהם רוצים.

דובר\ת: אפשר לקנות רק את ארבעת המרכיבים, ואת לא אומרת לו מהו מקרה הביטוח ולא חריגים ולא השתתפות עצמית ולא פרמיה?

דובר\ת: נכון, ולא את הניסוח של כמה טיפולים לתת במרכיבים. אופציה אחרת היא יותר פטרנליסטית – כדי שאוכל לעזור למבוטח להשוות בין כמות הטיפולים או גובה הפרמיה למשל, אני קובעת את הגדרת מקרה הביטוח - או ניתוח שבוצע או צורך בניתוח - וזו רשימה סגורה. אני קובעת את ההוצאות של ניתוח.

דובר\ת: גם בתוך זה את אומרת סגורה.

דובר\ת: כן, וגם את החריגים ותקופת האכשרה, כלומר זהו.

דובר\ת: האופציה הראשונה אני יכולה לחיות איתה כי בעיניי זו לא פוליסה סגורה, אלא משהו קבוע בכולם. האופציה השנייה קשה לי לחיות איתה, כי אני לא חושבת שאנחנו צריכים להיות פטרנליסטיים, כי אנחנו לא יותר חכמים מהשוק. אני לא בטוחה שאוכל לתת כל כך הרבה כוח בחיים לאדם אחד ולמוסד אחד.

דובר\ת: דה פקטו אין הבדל היום, מקבלים 5%.

דר' שלומי פריזט: כותבים – אחידות בפוליסות שב"ן – מה האופציות שיש. רובד בסיסי אחיד לניתוחים בין כל השב"נים ללא תלות באף רובד אחר.

Minister of Health Department

דובר\ת: זה כבר משהו אחר.

דובר\ת: זה רק לניתוחים.

דובר\ת: לא דובר על מוצר אלא אם הכיסוי לניתוחים בשב"נים יהיה בהגדרות אחידות, ולא דיברנו אם זה יהיה כמוצר נפרד.

דר׳ שלומי פריזט: הגדרה אחידה, תוקן.

דובר\ת: צריך להגדיר למעלה גם רובד אחיד.

.bundle **דובר∖ת:** אחיד בלי רובד נפרד, כמעט אין לו משמעות. אין לו הבנה אם הוא קונה

דר׳ שלומי פריזט: אני מוסיף לך רובד ניתוחים בלבד בניתוחים.

דובר\ת: ללא תלות ברבדים הבסיסיים.

דובר\ת: זו הכפלה של ההוצאות הקבועות כי יש הוצאות לרובד הזה על תפעול, הנהלה וכלליות. אתה צריך להפריד ולגבות על זה בנפרד.

דר׳ שלומי פריזט: יש הכפלה ויש לקחת את ההוצאה ולחלק אותה לשתיים.

דובר∖ת: הרבדים מתנהלים כמשק סגור כספית.

דר׳ שלומי פריזט: ולא צריך פקיד נפרד.

דובר\ת: נכון, אבל זו מעמסה נוספת. לא אמרתי שיהיה פי 2, זה מוקדים נפרדים ולא אותם אנשים שנותנים שירות. מוקד ניתוחים הוא נפרד.

דובר\ת: היא אומרת מה שקורה היום יישאר, וניתוחים יימכר בנפרד. היום את יכולה לקנות ב - bundle, ומחר ניתוחים ואת השאר.

דובר\ת: אבל הסכום הזה היה בלוע בסכום הכללי, ועכשיו הוא יהיה הרבהיותר משמעותי בניתוחים. דבר שני, בסופו של יום, אקטוארית, כשיש לך מגוון של שירותים והכסף הוא לא צבוע, השירותים יתקזזו בינם לבין עצמם. אקטוארית יש לך יותר מגוון של שירותים עם סבסוד צולב ביניהם. אני מקבלת את זה שעלויות גבוהות זה צדדי וצריך לבדוק את זה, מסכימה איתכם. כשאתה אומר אני עושה רובד רק של ניתוחים ויש מגוון רחב של שירותים, אם הייתה לך סטייה זה יתאזן בסוף היום כי זה לפה ולפה. הסיכום הוא היום הרבה יותר גבוה ולכן המחיר על השירות הזה שכולל רק ניתוחים יהיה יותר גבוה. אנשים שצריכים ניתוח יצ'ופרו. יש ניתוחים אלקטיביים שאפשר לחכות להם 3 חודשים.

Minister of Health Department

דר׳ שלומי פריזט: מעולה. אנחנו חושבים שבחירת מנתח זה טוב או רעיִיהיה adverse selection, המחיר יעלה, ומי שרוצה לבחור - יבחר וישלם על זה. מי שלא רוצה לבחור שלא יבחר.

דובר\ת: אני רוצה את פרופי X ואני במאוחדת והוא בשב״ן של מכבי. יש רציפות זכויות במעבר ממני למכבי, אז אני עוזב לחצי שנה את מאוחדת, עושה את הניתוח שם וחוזר למאוחדת.

דובר\ת: אז תקבע תקופת אכשרה יותר גבוהה.

דר' שלומי פריזט: זה מקרה קצה.

דובר\ת: אתה ממש טועה.

דובר\ת: זה לא על קטע של סבירות, כי אני חושב שזה יכול להתקיים.

דר׳ שלומי פריזט: בוודאי, אני לא מכחיש, אבל השאלה היא מה זה עושה למערכת.

דובר\ת: הטיעון המרכזי בעינייבשביינים בהקשר ל–adverse selection ועלויות פרמיה גבוהות, ואני חוזר למטרת השב"ן, אני לא אומר שבחירת מנתח זה ה-דבר בשב"ן, אבל בהנחה שהשב"ן.

דר' שלומי פריזט: תסכים איתי שבחירת מנתח יש לה השפעות לא טובות. אם נוציא אותהמהשב"ן אנשים אומרים אתה פוגע בזכות הציבור לבחור, ואחרים אומרים שאין לך יכולת לעשות זאת. בוא נעשה מסלול ביניים.

דובר\ת: אם השב"ן חלק ממטרותיו הואלהנגיש שירותים לאוכלוסייה גם חלשה כלכלית, עם adverse selection אנשים שיבחרו במוצר הזה רק אלה שידם משגת. אם הבאת למצב הזה אז שכבר ילך לחברותהביטוח, למה לשב"ו! לכן אני מחזיר אותך לשאלה המרכזית מה מטרת השב"ן.

דר' שלומי פריזט: אני ממשיך איתך, הגדרה אחידה לניתוחים בין כל השב״נים!

דובר\ת: הגדרת הוצאות שיכסו פוליסות ניתוחים במסגרת כל השב"נים. אפשר גם ייעוצים.

דובר\ת: תכתבו ניתוחים/התייעצויות.

דר׳ שלומי פריזט: איזה עוד אופציות יש לנו באחידות הפרמיות בשביין?

דובר\ת: אם זה 2 מוצרים נפרדים לשיטתה – ניתוחים וייעוצים כמוצר בודד ואת כל השאר - בעצם העובדה שאת מאחדת ביניהם עוזרלהכניס את זה לשב"ן כמוצר בסיסי! אם את אוסרת, זה הופך את זה ליקר. השאלה אם זה הכל או לא כלום.

דובר\ת: התייעצויות זה משהו מאוד חשוב.

Minister of Health Department

דובר\ת: לכן אני לא חושבת שזה צריך להיות עם הניתוחים, שם אני חושבת נמצא הכשל העיקרי.

דובר\ת: רוב הבעיות נוצרות כיזה ביחד, והתייעצויות זה חשוב.

דובר\ת: לדעתי זה הכרחי שיהיו יחד, כי אדם שמגיע לניתוח יש ביקור לפני כן אצל הרופא המנתח שלו.

. את צודקת, אבל לדעתי החיבור הזה יוצר בעיה לא פשוטה.

דר׳ שלומי פריזט: (מנסח בכתב את ההצעה שלה).

דובר\ת: החשש שלי הוא שאפשר לנצל את זה היום.בשב"ן היום יש את זה ומחר פתאום ישנו את זה, יגדילו השתתפויות עצמיות.

דובר\ת: אבל אם את אוסרת עליהם לממן את זה...

דובר\ת: זה מה שיהיה קיים כל הזמן, אין רבדים אחרים. אני מפרידה את זה לרובד נפרד. החשש שלי הוא שאם אגיד שבמצב הקיים תמכרו רק בשב"ן ובמסחריים משלים שב"ן, חברת הביטוח תגיד קח בחשבון את הפרמיה שלא תהיה יותר מדי נמוכה כי אין וודאות איך ישתנה השב"ן, ובנוסף צריך ללכת גם לפה וגם לפה.

דובר\ת: אני לא מבין את הבעיה ואת הפתרון שאת מציעה.

דובר\ת: זה לא אותו כיסוי בשביין ובחברת ביטוח.

דובר\ת: למה? אני יכול להגדיר היום.

דובר\ת: אם זה אותו דבר בשב"ן ובחברת ביטוח אז אתה צודק, אין ערך מוסף למכירה בחברת ביטוח. אם הניתוחים הוא רובד נפרד בשב"ן, וזה אותו כיסוי...

דובר\ת: את אומרת אני רוצה שהניתוחים יהיה רובד נפרד, ואם אתהעושה בשב״ן תעוף מהביטוחים. אם זה רובד נפרד זה בסדר, ואין את זה בהראל.

דובר\ת: חברות ביטוח יודעות יותר טוב לנהל סיכונים.

דובר\ת: זה ממש לא נכון, זה רק בגלל שהן יודעות לנהל עתודות שאף אחד לא נוגע בהן. את אומרת אמירה שהיא פשוט לא נכונה.

דר' שלומי פריזט: זו ההצעה שלה.

דובר∖ת: זו הצעה שנותנת למדינה יותר שליטה. יש קופה קורסת, השתתפות עצמית פה ופה...

דובר\ת: האם את המכרז הזה את יכולה לפתוח בפני חברות הביטוח והשב"נים!

Minister of Health Department

דובר\ת: זו אופציה שלישית, שכולם יוכלו לתת את זה.

דובר\ת: היא אומרת שאת אותו רובד יהיו רק שב"נים וחברות מסוימות שיוכלולהציע את זה.

דוברות: לא יודעת מה לגבי הרגולציה, אבל אני לא פוסלת את זה. לי אין התנגדות.

דובר\ת: אני רוצה להבין, אני לא הבנתי איך זה מתנהל. הבנתי שיש ביטוח קבוצתי אחד לכל הארץ, מי מנהל את זהי

דובר\ת: המדינה.

דובר\ת: היא עושה מכרז ויש לפחות 2-3 חברות ביטוח שמתפעלות את זה.

דובר\ת: לצורך העניין זה מתנהג כמו סיעוד.

דובר\ת: יותר דומה לביטוח חובה ולא סיעוד.

. דובר\ת: חברת ביטוח אוהבת לעבוד בהחזרים והיא לא תעסיק רופאים עכשיו

דובר∖ת: ואז היא מבטלת את השביין כמשמעותו.

דובר\ת: לא ברור לי מה זה נותן. זה רק נותן יותר כסף לחברת ביטוח, זה לא פותר שום בעיה.

דובר\ת: ניתוחים זה כולל ייעוצים?

דובר\ת: זו אופציה, אבל זה לא הכרחי. אני חושבת שהתייעצויות יכול להיות מבחינתי בשב״ן.

דובר\ת: לפעמים זה חלק מרצף טיפולי של לפני או אחרי ניתוח. אני רוצה לתת הצעה שחברות הביטוח לא יכולות לתת בחירת מנתח תחת זה שאמרתם בהמשך לסעיף 1, שאת אותו רובד בסיסי שיש לכולם בשב"ניםזה מייתר את הצורך להשלמה בחברות הביטוח כמו שהגדרת פה. רובד אלמנטרי בסיסי שמעבר אליו לא מציעים כלום, אז שרק השב"נים יוכלו לשווק אותו ושלא יהיו השלמות. אני לא רוצה שיצא מצב שחברות הביטוח מבטלות לי השתתפות עצמית כי זה מווסת שירותים. זה קשור כי זה המשך של ההצעה של פוליסה אחידה. זה בדיוק אותה הצעה כמו שלה.

דובר\ת: למה אי אפשר להגדיר בחירה! זה חייב להיות או-או!

דובר\ת: או שאתה בחברת ביטוח או שאתה בשב"ן.

דובר\ת: אני רוצה להגיד לכם שזה יפה והנייר סובל הכל. אני לא מבינה בשטח את האופציה שלך. תראי, את לא לוקחת בחשבון, מאוד ברור ואני לא נגד, אבל אנחנו מקבלים בצורה מאוד משמעותית רפואה פרטית מול

Minister of Health Department

ציבורית. האופציה שלך אומרת שהפרטית ממוסדת, גדולה ומפוקחת, לא אמרת, אבל היא תגדל היום עוד יותר, בטוח.

דובר\ת: למה זה שונה ממצב שבו כולם בשב"ן היום!

דובר\ת: השחקנים היום שבשב"ן יש להם הרבה מעבר לאינטרס הבודד. לרופאים יש הרבה מאוד אינטרסים ביחד עם הקופות, וזה משנה את כללי המשחק בתוך השב"ן, אם הם מסכימים להיות בו ואיך בדיוק. זה מעבר לסוגיה שנוגעת למה מגיע כרגע בהסדר שלי עם השב"ן, זו התנהלות שונה מזו מול חברת הביטוח. בכל שוק הבריאות, מידת נקודות המפגש בהם השחקנים פוגשים אחד את השני במערכת הן רבות מאוד ומורכבות מאוד. אני לוקחת ב–com in רופא וקופ"ח – הם נפגשים הרבה מאוד פעמים. הרבה פעמים השיקול של הרופא להסכים להיות בביטוח במחיר כזה או אחר או בסל, קשור גם למערכת היחסים מול הקופה למשל בבוקר, או בבי"ח. מה שקורה פה זה ניתוח אקדמי סטרילי מדי. מול חברותהביטוח אין לו כלום, כי זו מערכת מחוץ למערכת הבריאות. אני יכולה להבין את זה, ויש לה יתרונות וחסרונות, העולם הוא שונה בשני המפגשים. הקופה יכולה לכפות משהו על הרופא ואין את זה בחברת ביטוח, ולכן כך זה נהיה בעולם טיפה שונה.

דובר\ת: בעולם שהמחירים בו יקפצו.

דובר\ת: לא יודעת בדיוק. למדתי שהנחות היסוד לא תמיד עובדות בפועל, אבל את מכניסה אותנו בעולם הזה לuncharted territories. לפחות ברמת הרופאים תהיה לזה משמעות, וההתנהלות שלהם תהיה אחרת מול חברות הביטוח כי יש להם הרבה פחות יכולת להשפיע מאשר דרך הקופות, ואת זה צריך להבין. אני מעריכה שהשוק הפרטי יגדל ולא יקטן כתוצאה מזה, כי פתאום כל צוואר המנתחים יתנהל מול חברה או חברות הביטוח.

דובר\ת: זה ייקר את המחירים ולא בהכרח יגדיל מצטרפים. כשזה בתוך השב"ן ובתוך חבילת הכיסויים זה ביקוש קשיח.

דובר\ת: זה כמו סעיף 1 שיש אחידות בפוליסת השב"ן. אני חושבת שזה צריך להיות בשב"ן ואין השלמות בחברת ביטוח, זו אופציה לגיטימית. כשאנחנו קובעים השתתפות עצמית, המטרה היא שהמבוטח לא יהיה אדיש לבחירה בפרטי או בציבורי, אני רוצה החלטה מושכלתובשביל זה קיימת השתתפות עצמית בשב"ן. חברותהביטוח באות ומבטלות אותה ואת הוויסות בשימושים.

דובר\ת: אז פשוט תגידי שאין ביטול של השתתפות עצמית.

. זה. אני רוצה שבסעיף 3 יהיה או את האופציה הזאת וגם את זה.

דובר\ת: זו אמירה אחרת.

Minister of Health Department

דובר\ת: אם כבר עושים פוליסה אחידה לניתוחים, ואני לא אוהבת את זה, אז דרך השב״ן ושחברות הביטוח לא יוכלו לעשות השלמות, בדיוק כמו שאת אומרת שזה יהיה בחברותהביטוח והשב״ן לא יוכל להשלים. זה בדיוק אותו דבר, רק הפוך.

דובר\ת: את צריכהלהראותאת הערך המוסף בחברת הביטוח. אם אין ערך שזה יהיה דרך הראל, אז שיהיה דרך מכבי או כללית.

דובר\ת: אני רוצה לחדד – אני מבינה את היתרון שאת רוצהשמנתחים יהיה בשב"ן ויש לזה ערך יותר מאשר חברת הביטוח, אבל לא הבנתי למה את מתנגדת שהשב"ן מציע לכולם והכל טובויפה, וחברת הביטוח מציעה אחר כך משהו נוסף, למשל יותר מנתחים.

דובר\ת: אבל יש גם החזר.

דובר\ת: אני אוסיף, מציעה יותרמנתחים או במקום יותר טוב שהשב״ן לא מוכן להציע אותו, נגיד באלישע, באשדוד וגם בקפריסין. למה לא!

דובר\ת: אם המדינה קבעה שזה הרובד הבסיסי ואני רוצה לתת לתושבים את האופציה לקנות אותו, אני לא רוצה שיהיו לזה השלמות. יש הסדר ויש החזר. אם אנחנו קובעים רובד בסיסי הוא צריך לכלול את הכל. גם בהסדרים אתה תמיד משאיר מרווח כדי שתהיה משמעות לכסף, למשל 25%. במקום שאני נמצאת אני מעדיפה שהאדם ילך להסדר, אבל אם הוא הולך להחזר שידע שהוא מממן 25%. ברגע שאני נותנת השלמה של חברת ביטוח אני פוגעת

בו. אם החלטתי כמדינה שהמבוטח יכול לרכוש X, אז אני לא רוצה שיהיה פה שלב של Y, כי הוא פוגע במה שרציתי שיקרה ב - X.

דר׳ שלומי פריזט: היא רוצה קנס על הבן אדם.

דובר\ת: נכון, שידע שיש מחיר לזה, שלא יהיה אדיש. אני רוצה שתהיה החלטה מושכלת של המבוטח ושלא יהיה אדיש. זה קורה גם בהחזרים.

דובר\ת: לא נכנסתי לשאלת ההחזר וההשתתפות העצמית.

דר׳ שלומי פריזט: כתוב לא להציע עוד רופאים ולא קפריסין, כשכותבים לא להציע הרחבה או השלמה. את מוכנה להחליף את זה בהשתתפות עצמית או בכל הרחבה!

דובר\ת: יש גם בביטוחים המשלימים וגם בחברות הביטוח פרק ניתוחים בחו״ל, זה תלוי מה המדינה מגדירה. אני חושבת שבארץ מגדירים החזר לבי״ח שלא בהסדר ולמנתח שלא בהסדר. אתם לא יורדים לסוף דעתי –אמרתי שניתוחים בחו״ל זה פרק אחר שצריכים לדון עליו בנפרד, יש לו עניינים משלו. שנית, לגבי הסיפור של החזרים על מנתח שלא ברשימה, זה כן לדעתי צריך להיות בפוליסה האחידה.

Minister of Health Department

דובר\ת: היא רוצה להכניס הכל בבסיסי.

דובר\ת: יש 3 אופציות להחזר והסדר.

דובר\ת: אני עדיין לא מצליחה לרדת לסוף הדעת למה להגביל אופציות לחברת ביטוח שרוצה למכור משהו מעבר, כל עוד זה לא פוגע בהשתתפות העצמית!

דובר\ת: זה אותו דבר עם החזרים מהצד השני. ברגע שאת קובעת החזר של 75% את משיתה עלות של 25% על המבוטח.

דר׳ שלומי פריזט: יהיה מסלול הסדר, וכל מה שלא נכנס לשם הולך למסלול החזר. עכשיו היא אומרת את הרי תגדירי מה זה ניתוחים ולא עם איזה רופאים יש לי הסדר, זה לא בתוך הגדרת הפוליסה.

דובר\ת: לדעתי לא.

דר' שלומי פריזט: אם חברת הביטוח הצליחה להגיע להסדר עם מישהו שהקופה לא הצליחה להגיע איתו להסדר, עכשיו את אומרת לא, אני רוצהלהעניש את הבן אדם הזה שמשתמש ברופא הזה לא משנה איפה, גם אם בהסדר בחברת הביטוח, אני רוצה להיכנס בו.

דובר\ת: המשמעות היא כמה אינטרסים, ואחד הגדולים הוא לדחוף כמה שיותר רופאים להסדרים.

דר׳ שלומי פריזט: הוא בהסדר עם חברת ביטוח.

דובר\ת: הוא בהסדר במכבי ובחברת ביטוח ולא בכללית. המטופל מבסוט מהכללית אבל רוצה דווקא את הרופא הזה.

דר׳ שלומי פריזט: המילים יהרחבהי ויהשלמהי לא טובות, בואו נעשה רק השתתפות עצמית.

דובר\ת: זה לא רק זה, כי אם הואיוצא באפס תשלום מהניתוח זו בעיה.

<u>דר' שלומי פריזט:</u> איך האדם הגיע למצב שהוא יצא מניתוח באפס!

דובר\ת: הוא משלם כסף מעצמו, השב"ן משלם חלק ואת השאר הביטוח משלם לו. בשב"ן כשאתה עושה מסלול החזר נותנים לך החזר של 75% מהעלות בפועל או עד תקרה כזו וכזו, ואת היתרה אתה הולך לחברת ביטוח והיא מכסה את השאר, ולפעמים לא רק כיסית אלא גם הרווחת.

דובר\ת: אגיד אחרת – מה שפה מעוניינים שבנקודת החלטה על השימוש יהיה לזה עלות.

דר׳ שלומי פריזט: תכתבי שזה אסור הרחבה והשלמה באופן שיפגע במבוטח.

Minister of Health Department

דובר\ת: שלא יהיה אדיש לבחירה בין מסלול ציבורי לפרטי, וזו בדיוק המטרה שלי בעיקר. אני לא רוצה שיהיה כפל ועוד הרבה דברים. מה שחברת הביטוח עושה זה ביטול ההחלטה המושכלת של האדם והפיכתו לאדיש.

דובר\ת: זה בעת השימוש, אבל היא אומרת שהוא שילם קודם.

דובר\ת: ברור שזה בעת השימוש, בעת שרכש את הביטוח הוא לא ידע שיצא מורווח.

דר' שלומי פריזט: (מנסח את זה בנייר).

דובר\ת: היא הציעה שחברותהביטוח גם לא יתנו השלמה.

דובר\ת: אלא אם כן מוכרים רובד מצומצם של קטסטרופות.

דר׳ שלומי פריזט: אנחנו מדברים על השתתפות עצמית, וזה רלוונטי לכל הסעיפים.

דובר\ת: החברות ימכרו פוליסת פיצוי.

דובר\ת: בסדר, שימכרו. קודם כל צריך לכתוב אתזה, כי כתוב שאי אפשר למכור השלמה בחברת ביטוח. מה יקרה אם זה ניתוח שלא כלול במנתחי הסדר או בבי״ח שלא באותוהסדר?

דובר\ת: אני חושבת שצריך לזקק את זה. ברגע שאני משאירה את הניתוחים גם פה וגם פה, אני נותנת לחברות פתח להגיד שמה שיש שם זה לא מה שיש לי. זה ציבורי ושלי יותר טוב, אבל אני לא יכולה להתמודד עם זה לא משנה

כמה הוראות יתנו להן. כיוון שגם לקופות יש אינטרסים למרותהפיקוח עליהן, וגם לחברות הביטוח יש, אני מוציאה את זה החוצה. המדינה לא יכולה להכניס לסל, אז צריך דרך אחרת. בואו נעשה מס ייעודי, המדינה תמכור פוליסה אחת, תהיה שליטה יותר טובה למדינה, היא תגדיר השתתפות עצמית ולא יהיומעורבים אינטרסים אחרים מאשר אלה של המדינה. לכן אני חושבתשעדיף להוציא את זה לגוף חיצוני, אבל לא לקופות כמנהלות השב"ן. אני רוצה לתת לנו שליטה טובה יותר על השימושים, על ה-loss ratio.

דובר∖ת: למה השליטה יותר טובה דרך חברות פרטיות למטרות רווח, חלייצים, ולא דרך השב״ן? מה היתרון?

דובר\ת: כי הן יהיו מתפעלות כאן, כי כשאת מפקחת על הקופות את לוקחת בחשבון הרבה שיקולים אחרים ולא רק רובד בסיסי. את רוצה שהקופה לא תהיה בגרעון בסופו של דבר, ואז את תשחקי עם התקציב.

דובר\ת: את מדברת שטויות, גרעון הקופה לא מכסה את השביין.

Minister of Health Department

דובר\ת: התכוונתי לקופה הסגורהשל השב"ן.

דובר\ת: אני לא מבינה מה חסר באופציה השנייה.

דובר\ת: זו אופציה ואת לא חייבתלקבל אותה.

דר׳ שלומי פריזט: אלה שתי האופציות. הבנו מה כל אחת כוללת למרות שאנחנולאמסכימים.

דובר\ת: יש יתרון מסוים לשב"ןשאי אפשר להתעלם ממנו בקופות. אנחנו צריכים להסתכל גם על סוגיית השירות. כשהקופות מתפעלות מה שהן רוצות זה גם את הקטע הכספי, אין להן יתרון לדעת את השירות. הקופה יכולה לדעת שעם הרופא הזה יש לה בעיה ואולי אסותא לא נראית לה.

דובר\ת: את יכולה לדרוש את זה.

דובר\ת: את יכולה, אבל SLA ברפואה לא יעזור. הרעיון עמד שקופ״ח, לא משנה איזה, שהיא רוכשת את השירותים מבתיה״ח, מכירה את הרופאים ואת העבר שלהם, יודעת על תלונות וכו׳, תדע יותר טוב עם מי היא רוצהלהיות ועם מי לא, וזה אין בחברת ביטוח. הסיבה שהשב״ן בקופות היום הייתה מתוך הנחה שהקופות יודעות לעשות בקרת איכות טובה יותר מכל גורם אחר.

דובר\ת: אחידות זו אופציה שצריך לבחון אותה.

דובר\ת: תסביר לי איך לא כולם יהיו יחד בקרטל!

דובר∖ת: קופה שיש לה יתרון לגודל...

דובר\ת: לא אמרתי את זה.

דר׳ שלומי פריזט: איך זה יכול להיות שקופה קטנה נותנת את אותו שב״ן כמו גדולה?

דובר\ת: היא מסתירה את זה.

דובר\ת: האיכות משתנה אבל הבסיס דומה בכולן. איפה הניו-אנסים! במקומות הקטנים שאתם לא אוהבים, וזה מה שקונה אנשים.

דובר\ת: אני לא מאמינה, אלא אם כן יביאו לי נתונים אחרים למעט הפרייה כי זה בגיל שאתה יכול לעבור, שיש תחרות בין הקופות.

דובר\ת: היא גם בין השביינים.

דובר\ת: בעיניי התחרות שאתה רואה בפרסומות זה לשכנע אנשים לרכוש את השב״ן, ולא בשביל להגיד תבואו אלי. זה נכון שבלאומית אומרים יש לי סיעודי כזה אז תבואו אלי.

Minister of Health Department

דובר\ת: גם בשב"ן. הייתה תקופה שרק בפלטינום היו טיפולי שיניים לילדים, ובאו האחרות והראו נתונים כמה עברו קופה רק בגלל זה.

דובר\ת: כתחושה, התחרות בין הקופותעל השביינים היא לא בגלל אם המבוטחים יעזבו ויעברו, אלא הקופה רוצה לבדל את עצמה ולהצטייר עם דברים אחרים. זה נוגע לדימוי של הקופה מעברלעובדה אם יבואו לשביינים או לא. המקום היחיד שניתן לעשותזאת זה בשביינים.

דובר\ת: לגבי האופציה של שירותים זהים, אם אנחנו עושים כאלה, צריך לקחת בחשבוןשלכל קופה סוגי אוכלוסיות שונות. אם יש אוכלוסייה במצב סוציו אקונומי חלש בקופה אחת לעומת אוכלוסייה חזקה יותר באחרת, ויש בה יותר שירותים לעומת השנייה שמעדיפה ביטוח משלים על פני פרמיה נמוכה ושירותי בסיס, ברגע שתקבע פוליסה אחידה היא תמנע אתהאפשרות לתת שירות מותאם לאוכלוסייה.

דר׳ שלומי פריזט: צריך להגדיר פוליסה אחידה ברובד בסיסי, ומי שרוצה למכור דובדבנים וסוכריות שימכור.

דובר\ת: גם מחיר מפוקח זה בסדר. אני לא שלם עם השב"ן ולא עם פרמיה אחידה,אני מתלבט, אבל אני כן חושב שזו אופציה עם הרבה יתרונות וגם חסרונות.

דובר\ת: היתרון היחיד בפרמיית מקסימום, בעיניי,שזה יאפשר לקבוע רמת מחירים מסוימת. אתה חייב לפחות לומר שכמה עקרונות חייבים להופיע בו, כמו שיפנה לכמה אוכלוסיות. שלא תמצא עצמך נותן בסוף רק שירות ליווי הריון. אם אתה רוצה לקבוע מחיר, שיהיו עקרונותבסיס.

דובר\ת: אני לא מתנגד.

דובר\ת: אני מסכים עם הדברים שנאמרו בחלקם. אנחנו חוזרים למטרות השב"ן ורבדיו. רובד בסיסי זה שירותים חיוניים וצריך להגדיר מה זה אבל זה הייעוד. ברגע שתגדיר את זה, שיונגשו לכמה שיותר אוכלוסיות, אם אעלה את הפרמיות כפי שהןהיום אני חוטא למטרה הזאת, ולכן אגדיר את המוצרים שיהיו הבסיס ותעריף מקסימלי.

דובר\ת: אתה לא יכול להגדיר שירותים מדויקים וגם את הפרמיה. תגדיר פרמיה עם שירותים מסוימים שאתה רוצה שיהיו בפנים, וכך תהיה רגולטור.

דובר\ת: השאלה לגבי הרובד העליון מתעוררת עכשיו ביתר שאת, מה צריך להיות בו, האם צריך להיות בו פיקוח. אני לא חושב שצריכה להיות בו פרמיה קבועה. לגבי השאלה האם הרבדים האחרים יכולים להיות פתוחים לכל דכפין, אני חושב שכאן צריכה להיות רגולציה יותר הדוקה שמגדירה את קצב הכניסה של השירותים. אמרתי את זה במפגש הקודם ואני חוזר לזה. לגבי פרמיית מקסימום זה לא נוגע לרובד השני.

דובר/ת: זה אחד המקומות שחייבים לכתוב שזה מספק לכל קבוצות באוכלוסייה, זה בעיניי מאוד חשוב.

Minister of Health Department

דובר\ת: הוא כתב את זה.

דר' שלומי פריזט: הסדר/החזר- קדימה.

דובר\ת: החיסרון העיקרי שאתם רואים בהחזר, כי אני ראיתי לזה הרבה יתרונות, הוא שלחברת הביטוח או לקופה יש כוח גדול מולהרופא.

דובר\ת: כן, בכוח קנייה בין היתר.

דובר\ת: הקופה יודעת לנהל מערכת בריאות, היא מבטח בריאות עוד לפני חוק ביטוח בריאות ממלכתי. היא יודעת לספק שירות בעין, לטפל בתביעות, לעשותמסלקה, יודעת לפקח על איכות השירותים, לספקם ביעילות וכן הלאה. המבוטח לא נמצא לבד מול שוק של נותני שירותים בלתי נגמר, והוא לא יודע מההאיכות של נותן השירות ואין לו פיקוח על זה. זה היתרון היחסי של הקופה וצריך להשאיר אותו.

דובר∖ת: רציתי להגיד שיש לנו מעט שחקנים בשוק הקופות. ברור שהייתי מגיבה אחרת אם היו לנו 10 קופות.

דובר\ת: יש לזה 2 מרכיבים – מרכיב הפריסה - אני כקופה לא יכולה להיות פרוסה בכל מקום, ואם לא, אני צריכה להיות מסוגלת לתת שירות מסוים כהחזר, והם ימצאו את הספק שפועל באותו שטח גם אם הקופה לא הצליחה להתקשר איתו. זה גם אלמנט של תחרות ביןהקופות.

דובר\ת: אין לי בעיה שהדרך העיקרית היא הסדר ושיהיה גם החזר. מה שמפריע לי זה אנשים שאומרים רק החזר.

דובר\ת: החזר זה ביניים, רק אם אין לך יכולת להציע בהסדר.

דובר\ת: השגת רופא טוב, אבל בוא ניקח מחלות או חוות דעת יותר רציניות. אני שמעתי שיש מישהואחר שהוא מומחה לבעיה שלי ואתה לא הצלחת לעשות אתזה, ויש לה מומחה כזה אבל זה לא מי שאני רוצה.

דובר\ת: זו בדיוק השאלה שמחזירה אותנו למטרות. האם אני נותן בחירה חופשית! זו לא המטרה של השב"ן לדעתי. אפשרותשנייה היא אם אני רוצה לתת אפשרות בין כל הספקים במדינה, אני יכול לעשות זאת כהחזר, אבל אני חושב שהשב"ן צריך להצטמצם כדי להיות יעיל. אתה רוצה - תלך לאן שאתה רוצה, אבל אתה לא מנצל את היתרון שלי.

דובר\ת: זה מה שקורה עכשיו ואתה לא בעד!

דובר\ת: אפשר להציע הצעה נוספת, שזה לא או החזר או הסדר אלא אפשר לשלב בין הדברים, כאשר ברירת המחדל היא הסדר.

דובר\ת: בוא נכתוב את ההצעה. באיזה תנאים!

Minister of Health Department

דובר\ת: עמדת אגף שוק ההון היא לאפשר בחירה בכל ספק כהשלמה.

דר' שלומי פריזט: יש כאן מלכוד 22 –השב"ן הוא כוח קנייה אז ניתן לו לנצל את הכוח שלו ורק במסלול הסדר, ואז הוא ינצל את כוחו. אתם תגידו שהראל עוד רגע תעשה פרסומת, "רוצה רק 50% כיסוי"! ואז במקום לבוא ולהגיד כן אני מאמין שהביטוח המסחרי יותר טוב בהחזרים ואתן לו איפה שהואיעיל,והשב"ן יעיל בהסדרים, אז אני אגיד לא, כי הוא ירוץ לפרטי.

דובר\ת: אני אומרת לחברותהביטוח תאפשרו החזרים לא בגלל יעילות אלא בגלל שהיא צריכה לאפשר את זה למבוטחים, אבל אני חושבת שזה צריך להיות גם בשב"ן.

דר׳ שלומי פריזט: למה? איזה מטרה של השב"ן מוגשמת כשהוא נותן החזר? רק תחרות.

דובר\ת: ממש לא. גם אני מעדיפה להפנות לשם, אבל הרבה פעמים מבוטח רוצה מנתח שלא נמצא בהסדר. חברות הביטוח לא יקבלו אותו כי הוא חולה סרטן, אז למה לא לאפשר בשב"ן! הוא רוצה דווקא את הרופא ההוא, ואני רוצה לאפשר לו לבחור עד הסוף. אם הוא לא יוכל להתקבל לחברת ביטוח אזלא תהיה לו הבחירההזאת.

דר׳ שלומי פריזט: יש הבדל בין זה שהשב"ן לא עושה חיתום לבין זה שהשב"ן יכול להציע כל דבר במובן של הסדר והחזר. למה השב"ן צריך לכסות 100% מנתחים בארץ?

דובר\ת: ברגע שהחלטתי שאני מאפשרת לאדם בחירה..

דר׳ שלומי פריזט: זה טיעון פשטני כי זה הנחת המבוקש. למה החלטת בחירה ב – 100%?

דובר\ת: אז אין משמעות לבחירה. ניתוחים בחו"ל זה משהו אחר.

דובר\ת: אני נכנסת להגיון של הבחירה, לשם הטיעון שאומר שאתה יודע מראש שאתה מקבל משהו במסגרת קבוצה ולא לכולם.

דובר\ת: הלוגיקה פחות מסתדרת בניתוח בישראל מאשר בחו״ל.

דר׳ שלומי פריזט: גם ברופא משפחה אני לא יכול לבחור איזה רופא שבא לי, אלא רק במי שעובד במכבי. אני משלם ואני לא יכול לבחור בכל רופא בעולם, אז למה דווקא מנתח כן? ואני רואה את רופא המשפחה פי 10 יותר.

דובר\ת: אבל על השביין אתה משלם פרמיה. סל זה מס שאתה משלם.

דובר\ת: חופש בחירה צריך להיות כשאתה רוצה רופא ממש תותח או שאין לך את זה בפריפריה. זו רק הצעה. היום חלק מהבעיה היא שזה יוצר אינפלציה ומנצלים את זה לדברים שהם לא ממש ייעוץ. אתה עובר להחזר כשאתה מוכיח שיש לו יתרון יחסי. חופש בחירה לחולה סרטן... היום אני חושב שמשתמשים בהחזר למטרות אחרות וזה יוצר אינפלציה.

Minister of Health Department

דובר\ת: זה מגביר מחירים.

דר׳ שלומי פריזט: זה מגביל את כושר המיקוח.

דובר\ת: אלה אמירות מבלי להבין את השוק. יש מספר מנתחים, שכבה של 5%, שאין בה כוח מיקוח לאף אחד, לא לקופה ולא לכולם.

דר׳ שלומי פריזט: לשביין יש יותר כוח ממני.

דובר\ת: ברור, בטח שיש.

דובר\ת: אולי זה חצי אחוז, ואני רוצה להביא לקצה. יש רופא אחד במרכז שיש לו תעריף ולא יעזור כלום. נשאלת השאלה האם אנחנו רוצים לאפשר לבן אדם המסכן, וזה בדרך כלל ניתוחים בעייתיים והואמגיע ל - 6 ספרות לניתוח, האם אנחנו רוצים לעזור לו על ידי ההחזר או שאנחנו לא יכולים לעשותאתזה?

דובר\ת: בשביינים?

דובר\ת: בעיניי גם וגם. בעיניי התשובה היא ברורה שמישהו צריך לעזור, ולא אכפת לי שזה יהיה בפרטי כל עוד מישהו יעזור.

דובר\ת: בסופו של יום יש קושי עם הדבר הזה, ואמרתי שאנחנו מעדיפים שילכו למסלולי הסדר כי יש שם יכולת לסגור מחיר נמוך יותר, ואני מסכימה שיש קבוצת רופאים כוכבים עם מחיר קשיח והם לא בהסדר, כי זה לא משנה מי יעמוד מולם, הם מספיק כוכבים בשביללקבוע מחיר. הדרך להתמודד עם ה-first line הזה היאשלפחות ה-second line ומטה כן צריכים להיות בהסדר. מסלול הסדר זה רק לרופאים לפי רשימה, ורק במקומות וקריטריונים מסוימים אפשר לעשותהחזר. נפתור את הבעיה כי זה ידחוף את הרופאים שהם second line ומטה לתוך ההסדר, ולא יפגע השכר.ללא החזר, החולה לא יוכל בחיים להגיע לרופא הזה.

דובר\ת: למה אני צריך לדאוג לכוכבים?

דובר\ת: מי ישלם לו 6 ספרות!

דובר\ת: כל הרעיון הזה שמתרחק מתרבותהכוכבים מראה שאתם פשוט לא מבינים את המציאות, ואתם לא חייבים לקבל את זה.

דובר\ת: אם זה רק מהכיס, לא יתנו לך 6 ספרות.

דובר\ת: גם היום ההחזר בשב"ן הוא נמוך משמעותית לעומת הסכומים שאותם כוכבים גובים. יש עשרות פניות שמגיעות לפניות הציבור של מבוטח ששילם 260 אלף ש"ח לניתוח, וקיבל בחזרה רק 40 אלף ש"ח. זה רק על מנתח, בלי בי"ח ובלי כלום.

Minister of Health Department

דובר\ת: זה אחד למיליון.

דובר\ת: לא, זה ניתוח אונקולוגי, בכלל לא אחד למיליון.

דובר\ת: אלה ניתוחים של עשר שעות. זה תלוי באיזה רופא מדובר.

דובר\ת: הבסיס הגדול צריך להיות הסדר, וההחזר צריך להיות מוגבל משמעותית. תהיה אפשרות. אם ניתוח לקופה עולה בהסדר 10 אלף שייח, המקסימום שאתן זה 5,000 שייח.

דובר\ת: כמו באולם חתונות, יש קייטרינג שלנו ואם לא תיקח קבל ואוצ׳ר ולך לספק אחר.

דובר\ת:אם זה בקטרקט אתה צודק.

דובר\ת: אמרנו מקודם שיכול להיות שאין ברירה וצריך להשאיר החזר במקרים של חוסר היצע ופריפריה. אם אני עושה את מה שכתוב פה, זה אומר שלקופה יש תמריץ לא לעשות הסדרים עם אנשים בפריפריה. אני רוצה להיות במצב בדיוק הפוך. הקופה צריכה לדעת שזה תמיד יעלה לה יותר מאשר מסלול ההסדר.

דר' שלומי פריזט: יש פה עקרון חוזר שוב, טופס 17. מה קורה! שהמבוטח ישלם ולקופה לא אכפת שישלם עוד קצת. אותו דבר גם פה – במקרים האלה היית רוצה לקנוס את הקופה אבל לא להוריד את המחיר למבוטח.

דובר\ת: זו התחרות, שהקופה תצטרך לתת רופאים טובים בהסדר.

דובר\ת: אני חושבת שצריך לכתוב פחות מ - X או שווה לו. אנחנולא רוצים לייצר תמריץ לקופה שלה זה יעלה פחות מאשר המבוטח היה משלם באופן פרטי, ולכן אפשר להגיד שווה. זה מה שקורה היום.

דובר\ת: אני חושב שזה צריך להיות פחות.

דובר\ת: הוא מודאג וזה בסדר, משתמשים פחות בפריפריה כי אין שם היצע. אני מסכימה שזה הדברהכי בעייתי.

דובר\ת: הבעיה בפריפריה היא לא בהיצע המנתחים אלא בבתיה״ח. זה תפתרי במקום אחר אולי, ולא פה.

דובר\ת: רוב המנתחים נמצאים בבי״ח איכילוב ולא בבי״ח העמק. מאחר ולא יכולת לתת בחירת רופא בסל הבסיסי, אז הוא הולך ובוחר פה. אתה לא עשית הסדר עם כולםאז למה שהאזרח ישלם:

דובר\ת: הוא לא משלם. אתה פוגע בו בתחרותיות.

דר׳ שלומי פריזט: לאן הולך הכסף?

דובר\ת: אפשר למצוא לזה פתרון.

Minister of Health Department

דובר\ת: בואו נחשוב על עוד אופציה. הבעיה היא שאנחנו לא רוצים לתמרץ אף הקופה. אם אתה רוצה מסלול החזר ויש לך היצע של שירותים אז תקבל 70%. אם אין לךהיצע שירותים - הקופה תיתן הכל. השאלה אם אפשר למדוד את זה. אותו דבר לגבי כוכב.

דובר/ת: אני לא מבינה מה נותן לנו הקנס של 10%. אם זו אותה עלות שהיא משלמת לו בהחזר, עדיין יוצא שזה עולה לו הרבה יותר כשהוא רוכש את זה. לא הבנתי איזה תמריץ אנחנונותנים לקופה לא להתקשר בפריפריה. בניתוחים ממילא ההיצע בפריפריה מוגבל בגלל בתי״ח ולא בגללהמנתחים ולכן זה לא משנה, לא יעשה תמריץ לכאן או לכאן. היא מתקשרת עם מנתח והוא מנתח איפה שהוא מנתח בפרטי היום. בעניין של ניתוחים זה לא רלוונטי לכאן, אלא למקומות אחרים שלא בסטטוס של הוועדה הזאת. העלינו אופציה לאפשר החזר למקרים של רופאים מסוימים או פריפריה, שם יש בעיה של מחסור של רופאים בהסדר. זו מגבלה שאפשרלהטיל ואפשר לנסח לחיותאיתה מבחינתי, לפחות כ-second line ולא לכוכבים, זה יטיב איתם. אזורים גיאוגרפיים אפשר לנסח למקומות שבהם יש היצע חסר או פריסה חסרה. גובה ההחזר צריך להיות אחוז מהעלות בפועל ועד תקרה שהיא בסביבות עלותההחזר במסלול הסדר בממוצע, כי זה משתנה בין מנתח למנתח. לא יקרה כלום אם זה יהיה יותר.

דובר\ת: לא כתוב בסעיף הזה ניתוח, זה לא רק ניתוחים.

דובר\ת: אז הייתי עושה הפרדה בין ניתוחים לייעוצים. בייעוצים אין מסלולי הסדר חוץ מבכללית, שיש לה יכולת ויש לה נקודות חיבור אחרות. הקופות האחרות רוצות את ההסדרים האלה מאוד, ולא מצליחות להביא אותם להסדר. למכבי אין מסלול הסדר בייעוצים אלא רק בניתוחים, כנ״ל לאומית ומאוחדת, הרופאים לא מוכנים והם לאמצליחים.

דובר∖ת: לי נתנו רשימה סגורה כשכאב לי הגב.

דובר\ת: זה לא הסדר. בייעוצים רשימת המומחים לשם כך היא מוגבלת כי אמרו שלא כל רופא יכול לתת ייעוץ, והיה בגייצ על זה, למה דווקא לרופאים האלה ולא לאחרים, ואז כלהקריטריונים עברו בבימייש. פסק דין ליועצים, מי

יכול להיות רופא יועץ. בימ"ש נתן להם תוקף וכל הקופות העבירו רשימות. בגלל זה רשימה מוגבלת אבל שהם לא בהכרח בהסדר.

דובר∖ת: אבל יש עוד אורתופדים בארץ.

דובר\ת: לא תקבל עליו החזר. ספק שירות שהוא לא בהסדר זה ייעוצים. אתה צודק.

Minister of Health Department

דובר\ת: זה לכאורה מסיבה של איכות. כיוון שהקופה אמורה להסתכל מהי האיכות, הגיוני שהיא תקבע קריטריונים. אחד הוויכוחים הגדולים היה למה מנהל מחלקה או יחידה ועדיין רופא מעולה, והדיון כולו שקשור לזה שהקביעה אםאתה בפנים או בחוץ היא איכות. למשל לא תיתן למתמחה לעשותאתזה.

דובר\ת: רשימה נקבעת לפי קריטריונים?

דובר\ת: למה היא בהחזר ולא בהסדר?

דובר\ת: כי לא הצליחו להתקשר איתם. כללית הצליחה כי יש לה הרבה נקודות ממשק אחרות עם אותם רופאים.

דובר\ת: התשובה האמיתית היא שהיו צריכים לשלם להם הרבה יותר כסף כי כוח המיקוח הוא חלש יותר, ולכן מעדיפים להשאיר אותו בחוץ ולתת החזרים.

דובר\ת: אחרת המשמעות של זה היא העלאת פרמיה.

דובר\ת: יש הרבה החזרים שהם לא ייעוצים ולא ניתוחים, את זה צריך לזכור.

דובר\ת: אם לקופה קבעו קריטריונים והיא לא מצליחה, היא צריכה לתת החזר?

דובר\ת: זה התחיל מזה שהיה גם וגם, ויש השתתפות עצמית של 100 ש״ח.

דובר\ת: זה רק בכללית, באחרות לא היה בכלל.

. דר' שלומי פריזט: נעצור כאן ונמשיך בפעם הבאה.